

1. az dē kikēs nē stēkfōgēl zin zē.n zē sXō.
2. mēnē vrint æ.z dē blu.mē gō gitn
3. ndaX fa vando.gē spē.nē zē nēmi.ēr as mē mafin:
4. grō.vēn æ.s lastēX wiērē
5. op da sXē.p kre.gē zē bēsxælēmd bry.ēt
6. dēn tēmērmā.n ē. nē splē.vntēr i zēnē vi.gēr
7. dē sXr.pēr lēktōgēn zēn lē.pēn a.f
8. ēn di fabri.kē - æ.stēr nits tē zine
9. kum i.r mē sXō.p (kum)
10. bo.us - tapt ūns fir pē.vntēm bi.r - ē pī.ntse
11. brēnd ūns twi.ē kilo: kriken | krikskēs |
12. zē.n mē.jars Xāve.vēn drē.v. lit.ērs wē.n AtXē-drū.ŋkēn
13. ē dri.ēgdēgēnōr mē. mē. nē klēpēl
14. kē zēnē knin gēzin
15. 'karnava.ļ wērt ni fē.l nēmīr gēvīrt
16. kēbēm blē.ē dak mē cēldēr ni mē.Xēgu.ēm bēn
17. kēntēkēk ni Xēwe.st sēlē mōtsēn - of : mā.n - of : ju.ŋn
18. dēn di.n: ditōr a.fkumt
19. ēn spē.nēkōp - spē.nēkupnētn - kupē.jō.ēr
20. ēn matšē - sXō. - of : bēnō.t - of : vērvī.ērt - dē mē.ēs - tyēfērēsbry.ēt - dō.gē - nē pō.ēt - nē vligēmbō.ēt
21. di kīrl de. Xēl dē wiērlt fē.Xtn
22. ksal o: pīrlkēs Xē.vn
23. igēlant - du fē.l o: sXē.pēn a.fbre.kēn
24. ije. nēkīr ēm bē.tē gēkre.gēn
25. gēf mē twi.ē bri.ē sti.ēn: - bri.ēr - dē britstē
26. da stā.mbel.t stutōr nēmīr
27. dmē mā.n ē. ēn lē.vēn gēlēk nē gry.ētn i:ērē
28. lysefī.ēr æ.z ēn dēn ē.mēl ni Xēble.vēn
29. dē sXō.ļkē.ēndērs - ēē. mē.tē mīstēr nu.r dē zi.ē gēwist
30. kēŋ ka.nēkīk tu.X ni ku.mēn iēr dak Xēri.ēd
31. dē brēstn drīpkē gi.ērēn lē.zēpu.r [bē.n
32. ē ka.ni gō: wiērēkēn iē.tē kēlpē.nē
33. stēk nēkīr nē stē.l m dinēm bē.sēm
34. ni.ē - mē.tē kē.gēls wērtēr nēmi.ēr gēspē.ļt
35. ē.ļā. kē a.ļ twi.ē kīrn op o: gērupn
36. di pīrē - æ.s ni rē.pē - tē zētnōX wi.tē kērls iēn
37. zē zē wēX nōr dē kō.ētēr
38. sē. æm iēst sēŋ gē.ļd ē.ļpēn opdu.nē
39. ē zalt nō.yt fē.v.rē brēŋēn
40. sē.s tnē.ļft fan ēr mē.v.ļkwē
41. dē mā.n mu sēn vīr.ē bēsxīrēmēn
42. m tsXē.ļdē zwē.v.mēn æ.v.s Xēvu.ērlē.k
43. sēj.ē.z iērX - of : æ.stā.ēd - umdatē. str.ērēk æ.v.s
44. wē.ļdēr mu.tn dōr tnē.ļfan æ.n ēŋ gē.ļdēr dnā.ndērn dē.ļt
45. ē.v.ļp nēkīr dā bē.v.d upē.v.fēn
46. ū.nzē mē.t.sēr æ.sē vē.t āzn slē.kē
47. zē sprī.ŋgēn umtēvēr.st fōr ē wē.tspē.ļ
48. dēm bāēmkwī.ēkēr zā.ļ dēm by.ēm a.fēīntn
49. du i.stē vēstēr nēkēr tu.
50. tēbēgēntē klē.pēn - vōr dē vru.Xmē.v.sē - dyēXmē.v.sē - tlu.f - dē vē.v.spērs
51. mbē.tspē.ē - pō.ējērēk - | mē.š bri.ēn - Atbri.ēn = opensmeieren - nēm bō.t(ēram) bri.ēn |
52. dē soldv.ētn ēn dā framē.nz ēr v.ēr a.fXēsne:m
53. zē vō.ēdēr ē. æm zē.s jō.r lā.ŋk lu.ētnōr tsXō.ļē gu.ēn
54. kēntēm a.fXēru.ēn zē lu.ētē lāŋstwē.tēr tē gu.ēn
55. bli.ēkē vē.ēzn - zi.dē ni fē.l ēn di strē.k i:r
56. ēardnē putē zēni fē.l wi.ērt
57. dō.vēmpu.ēlē stu.ēn dēn i.r.ērt
58. æmwū.ērtē - æ.st nu.X tē ka.t um tē kō.ētsēn
59. di kī.ēšē gē. ēŋ klī.ēr lāXt ē.
60. ē trōkt an dā pīr.ērt sēnē str.ērt
61. tū.nstēn - of : tū.nstēn - | toekomst : tā.nstn | - of : m dinēn tē.t kwamdē gē.ļdēr i:r a.ļē ju.ērēnōr dē kīrēmē.sē
62. dē pu.ētēr zē.v. dā ū.nzi:ērē vulmō.kt æ.s | jō.zys - dzyzēkēn = Jezus |
63. gēf mē wē.ļgēzi.n - mu.vr gē sprocktegē mē.ni
64. dē zwu.ēlums - sēlē gō: wērkum:
65. gō.ēdē vando.gē ni kō.ērtēn
66. ē.tēn zyēk Xī.ērē ku.ēs
67. zēnē mōtēr æ.s kapō.t - ē līXēbro.kēn
68. tē. wi.ērēm gēwē.st fandō.gē - ēn tē.s nē zāXtn o.vēt
69. dā manēkē lyēp brī.vrvuts
70. dur æ.z ē sXō.r iēn dē ka.nē
71. kwēldēgēn datē faktōr nēm bri.f bruXt
72. kē pē.n o: mēn ērtē
73. kē ka.nē mē gi.ēn twi.ēšdrē.vērs v.mēgu.ēn
74. nō: dē sXuftē.t spa.nēmē tpe.ērt m dē nivē kē.rē
75. kē wā dē karsēs - fa vōr dēnun a.
76. dē zōnē vān dē kōnŋk ē. āk su.ļdu.ēt Xēwest
77. wētē gē gīnēm bō.Xmō.kēr wō.nēn
78. di ry.zēn ē lā.ŋgē dyērļs
79. kē gēly.ēvēr giē wort fa.n - of : kē gēly.ēvē du.ēr grī wort fa.n
80. tki.ntse waz dy.ēt i:r dā.nzēt kōstn dy.ēpēn
81. zēn lērn (Boschkant) of : y:ērēn ē zēn y:ēgē ly:ēpēn
82. ēr duXtērēn æ.s mē. ŋkarfkēn - nōr dēm bus Xō.m brō.ēmbre.v.ēn trē.kēn
83. dēr æ.s nē spart At.e. li.ērē
84. i zē.tēgē zē kē.l o.pēn
85. tfu.ļk ēn zuXt nījā.ndērs a.s Xē.ļt ē. rēkdum
86. ērē mū.nt æ.z dry.ēgē vān dēn dē.ēst
87. dmē wēX lyēp sXī.ēf - of : krum - tē.z alūm lastv.ēr
88. kuXtē vōr dē klē.n: ēn trumēlkēn
89. dē gi.ētēmbuk æ.s Xēstūrēvē vān ēŋ kl.ēst i:n tē slē.kn
90. zē līkskē was kl.ērt ē gu.t | ē likēn = een lied; verkleinvorm : līkskēn |
91. m dē lu.c.mōrt æ.zd bē:st
92. nē sXātēr mu: gu: kōnē mākēn
93. zuk nēkīr nōr mēnēn u.t
94. kē wē.tē ni wōr 'dak æmu gōm zu.kēn
95. nē ku.ļē kē.ļdēr æ.s Xu. vōr tbi:r
96. kmu.st usēmbly.trī.ŋkē vōr tē vērklu.kēn
97. kmu. rēstē.tn - of : tbi:ēstnē:tn i:n dē stal vū.rn
98. mē.m brū.ērē wā.s mu.

99. *də mærlkbuor mækt en gry.ətə rū.ndə*
 100. *də kīrēmærlk æ.z dā.n ɛ zy:r - zæ.ıntəræmər me. we:r*
 101. *up ən y:rə zumə di(nə) pāt kōnə vādən*
 102. *tæ.s nə sek:y:rn - sek:y:r - of : tæ.s tɔ̃l.ntsən op tī.kən*
 103. *ɛ kum no.it nə mmytə lu.ətə*
 104. *m itəldə zē.ndər bīrgen di vir spō:ən*
 105. *dā.rfdə du.ər up dō:ən*
 106. *tə by.əm ænz ə str:k fān də brægə gēvī:ərən*
 107. *gə must ũ.ns fōlənəkīr kumə kō:rn*
 108. *ijæ.s fa lō.vn gēkumən - me.ŋ go.ɔ̃jə bā.zə gæ:lt*
 109. *dī dō:r æ.z at by.kənō:ət Xəmō:kt*
 110. *en getrō:də vrō: mu kōnənu.ɔ̃jən*
 111. *kæ ir gūs Xəzu:it - mur tē wā:s Xīŋ gu.su.ət*
 112. *dēm brō:ər zæ.Xtā.nt nuX tē dīr æ:z um tē bō:ən*
 113. *bā.kən - i:k bā.k - gə bakt - ɛ. bakt - bakte. - wə baken - of : mē bakēmən - i:k bā.ktəgən - gə bā.ktəgən - ɛ bā.ktəgən - wə bā.ktəgən - wəŋ gēbā.kən*
 114. *bin - ɛ:k bī. - gə bit - ɛ bit - wə bin - bī.mə - i:k bō:ɔ̃jə - kə gēbō:ɔ̃jən - bō:ɔ̃jəz yək*
 115. *tæ.z ə klē.ntsən - mōr tæ. ɔ̃ fēm*
 116. *gə kōnd ir ɛ:ərs krē.gən op dē mōrt*
 117. *ɛ e Xəzæ:. datə up mē zāl pē.zən*
 118. *tme:sə zē:. dat ɛ gēl:k ɔ̃*
 119. *tər wu.ərə vɛ:f prē:zn*
 120. *ũ.ndər dīmən i:k ligə vɛ:l - of : ligəndər vɛ:l - rəkəls*
 121. *twō:tər zāl gō:. zo.ɔ̃jən - tso.yd al*
 122. *tō. æ.s nōXrun tnæ.s nō ʔmōræ.zəkəs Xəmuv:it*
 123. *majunə.zə(sō:sə) - of : milanɛ:.zə (plat) - mō:kə zə metən dō:l van ən ɛ:.*
 124. *də byēməkən zaltər slæ.Xt kōnə gro.ɔ̃jən*
 125. *də pastər e Xu.ɔ̃jə wē.n*
 126. *də datsXərs ən ũ.nz a.ja:z afXəbrā.nt*
 127. *də mærlk spætst atən ɔ̃r van dē kū:.*
 128. *də kustər lat fōr dē krasprosæ.sə*
 129. *də tre.mə van dē krō:wō:gēm bā.gə vā.n tXewæXtə*
 130. *suməXtə mē:nsXə snā.tn ært ʔrənō.zə - of : ʔdērnō.zə*
 131. *zæn æm blō:(d) ɛ.ŋ grō:t Xəsle.gən*
 132. *də sō:s æz ɔ̃m be.tʃən tē flō:ə*
 133. *də sni:ə ləXtæk*
 134. *tæz ən i:əwəXt Xele.n dak ɔ̃. gəzin æ.*
 135. *nī.pært wārd en gēl nī.və stat*
 136. *du:n - i:k du:n:t - gə du:n:t - ɛ du:n:t - wə. - of : wāddər du:n:t - gāddər du:n:t - zāddər du:n:t - i:k dē.n:t - gə. dē.n:t - ɛ dē.n:t - wāddər dē.n:t - gāddər dē.n:t - zāddər dē.n:t - de. kə:kda - dāntə mu:ər ən de. - dānzət mu:ərən den*
 137. *dy.əpən - dyəpkli:ət - dē dyəpfū.ntə*
 138. *dā:sXən - ɛ dā:st - ɛ dā:stəgən - ɛ e Xədā:sXən*
 139. *bē.mdn - kβē.ndə - gə bē.mt - ɛ bē.mt - wāldər - of : mē bē.mdn - gāddər bē.mt - zāldər - of : zə bē.mdn - bē.mtə. - bū.nte. - kə gēbū.mdn*
 140. *Locale landmaten : dē ru. = 1/3 a. - ən dā.Xwānt = 100 r.*
 141. *Waternamen : tʃXə:ldə - dē mōlēbək*

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is wæ.tərn

De inwoners heeten : wæ.tərī:rs ; wæ.tərī:rkəs noemt men zeer kleine poldervliegjes die voornamelijk op de wijk Jabbeke (moeras van de oude Schelde?) gevaarlijk zijn en koorts verwekken voor menschen en dieren.

Hun bijnaam is : pētakərđi.vən (aardappeldieven).

Aantal inwoners op 31-12-30 : 17.925.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : *tārp* - *dən i:ə* (Wetteren-ten-Eede, afzonderlijke parochie) - *ku.ətræX* (Kwatrecht, afz. parochie) - *fā.ntəgəəm* (Vantegem) - *o.vər'be.kə* (onlangs ook parochie geworden) bevattende : *grā.nsfæ:ldə* (Gransvelde) - *klē. gē.ənt* - *kapələndris* ; *jābe.kə* - *bu.skā.nt* - *o.vər'sXə:ldə* - *bērstupəl* - *of : bērstufəl* (off. : Beerstoppel). Daaronder spreken de wijken over de Schelde meer naar het Kalkensch en Laarnsch ; bv. *bā.ŋkə* - *laməkən* - *drō:i* tegenover centrum : *bā.ŋkə* - *la.məkən* - *dru:i* (bank, lammetje, draai). Kwatrecht, Wetterstraat en Boschkant wijken eveneens van het centrum af in de richting van Smetleedsch en Serskamsch. De fabriekswerksters spreken platter dan de gewone burger ; zij diphtongeeren bv. *iəkə* tegenover gewoon : *ikə*.

Slechts enkele, vooral ingeweken families spreken Fransch ; er wordt nog maar weinig beschaafd Nederlandsch gesproken.

Ouderen hebben Wetteren nog gekend als volslagen landbouwgemeente ; thans vindt men nog enkel landbouwers in de buitenwijken ; maar hier is integendeel het boomkweekersbedrijf opgekomen dat, met het landbouwersbedrijf samen, het evenwicht houdt met de locale nijverheid. Men vindt hier weverijen, een buskruitfabriek, breifabrieken, een schoenfabriek, een sigarenfabriek.

Nogal veel werklieden trekken dagelijks naar Gent, anderen naar Antwerpen. Een wekelijksche markt (Donderdags) trekt talrijke bezoekers uit de omliggende gemeenten aan.

Zegslieden. 1. Rasschaert Adolf ; 42 j. ; hier geboren (centrum) en hier onderwijzer ; heeft buiten zijn studiejaren steeds hier verbleven ; V. en M. zijn beiden van hier ; spreekt buiten de school gewoonlijk Wettersch.

2. Mevr. A. Rasschaert ; 40 j. ; hier geboren (wijk Boschkant) ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Oosterzeele, M. van Wetteren ; spreekt gewoonlijk Wettersch.

3. Mej. Al. D'Haene (zuster van 2) ; 32 j. ; hier geboren ; heeft steeds hier verbleven en Wettersch gesproken.